

katoliških duhovnikov so bili postavljeni protestantovski pridigarji. Podložnikom je bilo dano na prosto: Ali se okleniti nove vere, ali se pa izseliti s trebuhom za kruhom. Samo nasilnim potom so bile Luthrove brezglave novotarije razširjene in s časom ukošenjene.

Slabe posledice novotarij.

Katoliška vrhovna cerkvena oblast je Luthrove nauke obsodila ter zavrgla. Da bi se skrli pred odgovornostjo, je učil Luther, da si mora vsak ustvariti svojo lastno vero iz svetega pisma. Vsaka verska občina je poklicana, da sodi o pravi veri. Na ta način ne more biti nobeden krivi prerok med poslušalci, ampak samo med oznanjevalci. Radi tega so morali biti tudi vsi veroučitelji s svojimi nauki vred podložni poslušalcem. Luther je razglašal z vso gotovostjo, da ni prejel novega evangelija od nikogar kakor iz nebes in o tem nimajo razsojati niti angeli. Bil je uverjen, da bo ta njegov evangelij sprejet od vseh. — Uspeh pa je bil v resnici čisto drugačen, zmešnjava v verskih resnicah in glede njih oznanjanja. Vsak od Luthrovih učencev je pridigal svoj nauk, a vsi so se upirali na začetnika te babilonske zmeđe. Že leta 1525 je priznal Luther sam: »Ta noče krsta, drugi ta ji zakramente, zopet tretji poriva še en svet med dosedanjega in sodni dan. Nekateri učijo, Kristus ni Bog, nekateri pravijo tako in zopet tako in radi tega je toliko verskih ločin in ver kakor je glav.«

Novi nauk o opravičenju le po veri brez zaslužnja dobrih del je uničil požrtvovalnost, ki je ustvarila v srednjem veku tako nekaj veličastnega v skrbi za ubožce, bolnike, sirote ter za šolstvo in je dovedel do popolnega poluma ljubezenskega delovanja.

Luther sam je začel kmalu tožiti o pomanjkanju idealnih dobrin, ko piše: »Pod papežem je bil vsak usmiljen ter dobrosrčen, vsak je dal z veseljem z obema rokama, sedaj pa noče nikdo nič dati za sveti evangelij, ampak le vzeti.«

Luthrov nastop je uničil nadalje duševno delovanje s tem, da so propadla v primeroma kratkem času vsa vseučilišča. Najbolj žalostna posledica Luthrove »prostosti krščanskega človeka« je bila pa popolna propast morale in v tolikih slučajih uvedba množestva, katerega Luther sam ni upal pobijati, pač pa so ga naravnost priporočali nekateri njegovih najboljših učencev. Luther sam je zabeležil o splošnem propadanju sledeče besede: »Po tem nauku (njegovem evangeliju) postaja svet čim dalje slabši, to je hudičevo delo in njegova trgovina, kakor je videti, da so ljudje sedaj bolj skopi, bolj neusmiljeni, bolj nečisti, predrznejši in splošno slabši nego so bili pod papežem.«

Vozni red za Din 2^a

(po pošti Din 2.50 poslati v znamkah naprej, ako se naroči le en izvoz) za vse železniške in avtobusne proge Slovenije dobite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Kdor ga rabi
ta ga ceni

Ob svežih duhovniških grobovih.

V zadnjem času se je lotila smrt z neusmiljeno žetvijo med mariborsko starejšo duhovščino. Komaj smo se ločili od groba blagopokojnega prošta dr. Mateka, že smo spremljali na zadnji poti v torek popoldne prof. Josipa Zidanška. Pogreba se je udeležilo lepo število duhovnih sobratov s pomožnim škofom dr. Tomažičem na čelu, ki je vodil pogreb in govoril rajnemu tudi ganljive poslovilne besede. Na zadnji poti so spremljali blagopokojnega namestnika bana dr. Pirkmajer, mariborski župan dr. Juvan, bivši oblastni predsednik dr. Leskovar in več drugih višjih zastopnikov uradov. Žalostinke mu je pelo pevsko društvo »Maribor«.

Že pri pogrebu g. Zidanška so govorili, da je na smrtni postelji stolni župnik in kanonik g. Franc Moravec. In res v sredo zjutraj, dne 2. julija je izdihnil tudi ta plemeniti gospod na posledicah zastrupljenja krvi. Mariborčani kar verjeti niso mogli, da je preminul g. stolni župnik, ko je vendar v nedeljo poprej še blagoslovil smehljajočega obraza ob Pristanu novi mariborski motorni čoln.

Pokojni gospod kanonik je bil rojen 7. avgusta 1864 pri Veliki Nedelji. — Mašniško posvečenje je prejel 16. julija 1888. Kaplanoval je pri Sv. Tomažu pri Veliki Nedelji, pri Mali Nedelji (kjer je bil provizor in zopet kaplan), pri Sv. Petru v Gornji Radgoni, mestni kaplan in vikar v Ptuj. Od 1. januarja 1903 do 15. avgusta 1904 je bil župnik pri Sv. Lovrencu na Pohorju. Mestni stolni župnik v Mariboru od 16. avgusta 1904 do dneva smrti.

Kot vnet in goreč dušni pastir je bil

priljubljen na vseh službenih mestih in posebno še v Mariboru, kjer ga je čislalo in cenilo vse radi izredne ljudečnosti. Skrbel je požrtvovalno za hišo božjo in plačal iz svojega polovice za nove zvone stolne cerkve. Izven pastirske službe se je briga za krščanska društva in razne mestne socialne organizacije, katerim je bil voditelj in dober svetovalec. Ena njegovih najbolj hvaležnih in že toliko let toližanj vsestransko blagodejno delujočih organizacij je Krščanska ženska zveza, katero je ustanovil skupno z rajnim dr. Medvedom, je bil njen mnogoletni voditelj ter častni član.

Težko ga bo pogrešala mariborska mlajša duhovščina, ki se je shajala dnevno v gostoljubnem župnišču in jej je bil pokojni dekan in kanonik v nerisikaterem oziru oče.

Rajni g. stolni župnik bo ostal kot duhovnik, organizator in družabnik vsem, ki so ga poznali, v najboljšem ter trajno hvaležnem spominu!

Pogreba g. stolnega župnika v petek popoldne se je udeležilo nad 100 duhovnikov, celjski opat, ptujski prošt in zastopnik vseučilišča dr. Luknam z dvema ljubljanskima kanonikoma. Sprevod je vodil pom. škof dr. Tomažič ob asistenci dveh pokojnikovih tovarišev monsig. prof. Vrežeta in monsig. dekana Rotnerja iz Skal. V stolni cerkvi je govoril poslovilne besede kanonik dr. Vraher, ki je naglašal pokojnikovo skrb za župljane in olepšavo hiše božje. — Veličasten je bil sprevod iz stolne cerkve na magdalensko pokopališče, kjer se je poslovil od rajnega presv. pom. škof dr. I. Tomažič. Banskoupravo je zastopal pri pogrebu inšpektor dr. Schaubach, mestno občino župan dr. Juvan. Vsi mariborski uradi so poslali zastopnike, stolni župljani so spremili svojega župnika na zadnji poti v obilnem številu in pokazali s tem priljubljenost, katero je užival.

NOVICE

Novomašniki 1930. V nedeljo, dne 6. julija je ob 7. uri zjutraj prevzvišeni g. nadpastir podelil sveto mašniško posvečenje osmerim letošnjim čč. gg. novomašnikom. (Deveti bo posvečen pa 13. julija.) Nove maše bodo darovali v sledečem redu: Alojzij Juranovič: 15. avgusta pri Sv. Križu pri Ljutomeru (pridigar: prelat dr. Matija Slavič). —

Franc Korban: 20. julija v baziliki Matere Milosti (pridigar: P. Gabrijel Planinšek). — Jožef Lamprecht: 13. julija pri Sv. Mihaelu nad Šoštanjem (pridigar: špiritual Anton Karo). — Franc Modrinjak: 10. avgusta v Središču (pridigar: pomožni škof dr. Ivan Tomažič). — Rupert Pušnjak: 20. julija (radi bolezn mater najbrže še le avgusta) pri Sv. Lovrencu na Pohorju (pridigar: brat Bogomir Pušnjak). — Jožef Schöndorfer: 27. julija v Starem trgu (pridigar: profesor Pavel Zivornik). — Franc Šmon: 20. julija pri Sv.